

V Bruselu dne 20.3.2019
COM(2019) 145 final

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ A RADĚ

Osmnáctá zpráva o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii

{SWD(2019) 140 final}

I. ÚVOD

Toto je osmnáctá zpráva o dalším pokroku na cestě k vybudování účinné a skutečné bezpečnostní unie. Zabývá se vývojem v rámci dvou hlavních pilířů: prvním je boj proti terorismu a organizované trestné činnosti, jakož i proti prostředkům, které tyto jevy podporují, a druhým posílení naší obrany a budování odolnosti vůči uvedeným hrozbám.

Tato zpráva zdůrazňuje v souvislosti s volbami do Evropského parlamentu v květnu 2019 důležitou práci, která byla na různých úrovních odvedena při řešení problému kybernetických hrozeb a dezinformací v kontextu voleb a předcházení těmto jevům. Unie zareagovala na výzvu Evropské rady k přijetí opatření na ochranu demokratických systémů Unie a pro boj proti dezinformacím před nadcházejícími volbami a značně pokročila ve zlepšování koordinace opatření týkajících se odolnosti volebních procesů. Nicméně vzhledem k časovému tlaku na to, aby byla připravenost Unie zajištěna ještě před tím, než se evropští voliči vydají v květnu 2019 k volbám, vyzývá Komise všechny zúčastněné strany – vládní orgány, politické strany a zejména online platformy –, aby znásobily úsilí o zvýšení odolnosti volebních procesů v zájmu potírání dezinformací. Komise rovněž před nadcházejícím zasedáním Evropské rady, které se koná 21. a 22. března 2019 a kde se bude projednávat pokrok v této oblasti, vyzývá členské státy ke zlepšení koordinace za účelem řešení problému dezinformací a zajištění ochrany voleb do Evropského parlamentu.

EU dosáhla v úsilí o vytvoření účinné a skutečné bezpečnostní unie značného pokroku: bylo dosaženo dohody ohledně řady prioritních legislativních iniciativ, které zvýší bezpečnost všech občanů. Během posledních měsíců¹ dosáhly Evropský parlament a Rada dohody o interoperabilitě informačních systémů EU pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace a o nových pravidlech EU, která mají minimalizovat manévrovací prostor teroristů a dalších pachatelů trestné činnosti, a ztížit jim tak přístup k prekurzorům výbušnin, financování jejich aktivit a možnost cestovat bez odhalení. Díky tomu, že bylo dosaženo dohody o 15 z 22 legislativních iniciativ, které Komise předložila v rámci bezpečnostní unie (viz seznam všech iniciativ bezpečnostní unie v *příloze I*), EU plní své cíle v této společné prioritní oblasti Evropského parlamentu, Rady a Komise².

Je však třeba vyvíjet další úsilí. Především musí spolunormotvůrci během stávajícího legislativního mandátu dospět k dohodě o návrhu Komise, jenž se zabývá naléhavou hrozbou, kterou představuje teroristický obsah online. Evropský parlament a Rada musí rovněž dosáhnout dohody o návrhu Komise na posílení Evropské pohraniční a pobřežní stráže, jehož cílem je zvýšit bezpečnost prostřednictvím posílené ochrany vnějších hranic Unie.

Tragické události, k nimž došlo 15. března 2019 ve městě Christchurch na Novém Zélandu, dokazují, že hrozba terorismu zůstává jednoznačným a aktuálním nebezpečím, ať už je motivována krajně pravicovým extremismem nebo jinou extremistickou ideologií. To, že se snahy o odstranění živě přenášeného obsahu z internetových platforem a o zabránění jeho opětovnému umístování potýkaly s problémy, dále zdůrazňují zásadní význam návrhu Komise týkajícího se teroristického obsahu online. Je zcela zásadní, aby spolunormotvůrci

¹ Staví se přitom na již dosaženém pokroku v úsilí o vytvoření účinné a skutečné bezpečnostní unie. Úplný přehled viz předchozí zprávy o pokroku na cestě k bezpečnostní unii: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-security/legislative-documents_en.

² Viz společné prohlášení o legislativních prioritách EU na období 2018–2019: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/joint-declaration-eu-legislative-priorities-2018-19_en.pdf.

bezodkladně schválili navrhovaná pravidla pro odstraňování takového obsahu. V boji proti všem druhům terorismu je stejně tak důležité, aby všechny členské státy plně uplatňovaly právní předpisy, které EU přijala zejména v reakci na teroristické útoky v Evropě s cílem minimalizovat manévrovací prostor teroristů. Především se to týká směrnice o boji proti terorismu a směrnice o kontrole nabývání a držení zbraní. V kontextu boje proti extremismu byla Komise rovněž aktivní a přijala příslušná opatření, jejichž cílem je potírání nezákonných nenávistných verbálních projevů na internetu, projevů nenávisti vůči muslimům a antisemitismu.

V této zprávě je rovněž nastíněn pokrok při provádění jiných prioritních témat v oblasti bezpečnosti, zejména opatření na podporu ochrany veřejných prostor. Pro zajištění všech výhod vyplývajících z účinné a skutečné bezpečnostní unie má zásadní význam úplné a správné provedení dohodnutých opatření. Komise aktivně podporuje členské státy, mimo jiné prostřednictvím financování a usnadnění výměny osvědčených postupů. V případě potřeby Komise rovněž plně využívá své pravomoci podle Smluv k prosazování práva EU, včetně případného zahájení řízení o nesplnění povinnosti.

Na pozadí této zprávy je připomínka 15. Evropského dne památky obětem terorismu – 11. března 2019 totiž uplyne 15 let od bombových útoků v Madridu z 11. března 2004 a tři roky od vražedných útoků v Bruselu a Zaventemu z 22. března 2016. Poskytování podpory obětem teroristických útoků je důležitou součástí úsilí o vytvoření účinné a skutečné bezpečnostní unie. Aby Komise tuto podporu dále zlepšila, přijala dne 31. ledna 2019 rozhodnutí o financování pilotního projektu s názvem „Zřizování odborného centra EU pro oběti terorismu“³. Toto centrum bude fungovat jako středisko odborných znalostí a platforma pro odborníky, kteří pracují s oběťmi terorismu.

Komise vítá zprávu Evropského parlamentu o závěrech a doporučeních Zvláštního výboru pro terorismus⁴, která je cenným příspěvkem ke společnému úsilí o vytvoření účinné a skutečné bezpečnostní unie.

II. PLNĚNÍ LEGISLATIVNÍCH PRIORIT

1. Silnější a inteligentnější informační systémy pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace

Výměna informací je ústředním prvkem podpory, kterou EU poskytuje vnitrostátním orgánům v boji proti terorismu a závažné trestné činnosti. Interoperabilita celounijních informačních systémů představuje v tomto ohledu podstatnou změnu ve způsobu, jakým jsou vnitrostátním orgánům poskytovány údaje, a přispívá k zajištění jejich přesnosti a úplnosti. Spolunormotvůrci dosáhli politické dohody o souvisejících prioritních legislativních návrzích, jejichž cílem je dosažení **interoperability informačních systémů EU** pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace⁵. Díky navrhovaným opatřením budou informační systémy EU

³ C(2019) 636 ze dne 31. ledna 2019.

⁴ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. prosince 2018 o závěrech a doporučeních Zvláštního výboru pro terorismus (2018/2044 (INI)).

⁵ COM(2017) 793 final ze dne 12. prosince 2017, COM(2017) 794 final ze dne 12. prosince 2017, COM(2018) 478 final ze dne 13. června 2018, COM(2018) 480 final ze dne 13. června 2018. Politická dohoda dosažená dne 5. února 2019 byla schválena Výborem stálých zástupců Rady dne 13. února 2019 a Výborem pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci Evropského parlamentu dne 19. února 2019.

spolupracovat inteligentnějším a cílenějším způsobem a za plného dodržování základních práv. Interoperabilita umožní využívat stávající údaje co nejlépe a odstraní nedostatky a mezery v oblasti informací díky tomu, že pomůže odhalovat případy vícenásobné identity a potírat podvodné zneužívání totožnosti. Jakmile spolunormotvůrci nové předpisy formálně přijmou, Komise bude připravena podpořit členské státy při jejich provádění. Ke splnění ambiciózního cíle dosáhnout do roku 2020 plné interoperability informačních systémů EU pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace je zapotřebí úzká spolupráce s agenturami a všemi členskými státy EU a se zeměmi přidruženými k Schengenu. V rámci přípravných prací se dne 5. března 2019 uskutečnilo první pracovní setkání s odborníky z členských států s cílem zahájit proces účinné koordinace.

Budoucí architektura interoperabilních informačních systémů EU bude v této fázi zahrnovat posílený **Schengenský informační systém**⁶, stávající **Vízový informační systém**⁷, nedávno schválené rozšíření **Evropského informačního systému rejstříků trestů**⁸ na státní příslušníky třetích zemí a nově zřízený **Systém vstupu/výstupu EU**⁹ a **evropský systém pro cestovní informace a povolení (ETIAS)**¹⁰.

V rámci technického provádění evropského systému EU pro cestovní informace a povolení předložila Komise dne 7. ledna 2019 návrh technických změn souvisejícího nařízení¹¹. Navrhované změny se týkají právních aktů upravujících informační systémy EU, v nichž bude evropský systém pro cestovní informace a povolení vyhledávat v rámci posouzení rizik spojených s bezpečností nebo nedovolenou migrací státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou osvobozeni od vízové povinnosti, před jejich cestou do schengenského prostoru. Navrhované změny jsou nezbytné pro úplné vytvoření evropského systému pro cestovní informace a povolení. Komise vyzývá spolunormotvůrce, aby pokračovali v práci na technických změnách s cílem dosáhnout co nejdříve dohody, a umožnili tím rychlé a včasné zavedení evropského systému pro cestovní informace a povolení, který by měl být zprovozněn počátkem roku 2021.

V květnu 2018 Komise předložila návrh na **posílení stávajícího vízového informačního systému**¹², který zajišťuje důkladnější kontroly žadatelů o víza a odstraňuje nedostatky týkající se informací prostřednictvím lepší výměny informací mezi členskými státy. Rada přijala mandát k vyjednávání dne 19. prosince 2018 a dne 13. března 2019 odhlasovalo plenární zasedání Evropského parlamentu svou zprávu o návrhu, čímž dokončilo jeho první čtení. Komise vyzývá spolunormotvůrce, aby v rámci příštího Evropského parlamentu urychleně zahájili jednání.

V květnu 2016 Komise navrhla rozšířit oblast působnosti systému **Eurodac**¹³ tak, aby zahrnovala nejen identifikaci žadatelů o azyl, ale rovněž identifikaci neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí a osob, které do EU vstupují nelegálně. Komise

⁶ Nařízení (EU) 2018/1860 ze dne 28. listopadu 2018, nařízení (EU) 2018/1861 ze dne 28. listopadu 2018, nařízení (EU) 2018/1862 ze dne 28. listopadu 2018.

⁷ Nařízení (ES) 767/2008 ze dne 9. července 2008.

⁸ Spolunormotvůrci dosáhli politické dohody o tomto prioritním návrhu dne 11. prosince 2018 (COM(2017) 344 final ze dne 29. června 2017). Výbor stálých zástupců Rady schválil dohodu dne 19. prosince 2018. Plenární zasedání Evropského parlamentu dohodu potvrdilo dne 11. března 2019.

⁹ Nařízení (EU) 2017/2226 ze dne 30. listopadu 2017.

¹⁰ Nařízení (EU) 2018/1240 ze dne 12. září 2018 a nařízení (EU) 2018/1241 ze dne 12. září 2018.

¹¹ COM(2019) 4 final ze dne 7. ledna 2019.

¹² COM(2018) 302 final ze dne 16. května 2018.

¹³ COM(2016) 272 final ze dne 4. května 2016.

v souladu se závěry Evropské rady z prosince 2018¹⁴ a se sdělením Komise ze dne 6. března 2019 o pokroku při provádění evropského programu pro migraci¹⁵ vyzývá spolunormotvůrce, aby návrh neodkladně přijali. Přijetí tohoto legislativního návrhu umožní, aby se systém Eurodac stal součástí budoucí architektury interoperabilních informačních systémů EU, a obsahoval tak základní údaje neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí a osob, které do EU vstoupily nelegálně.

V zájmu posílení informačních systémů EU pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace vyzývá Komise Evropský parlament a Radu:

- aby do voleb do Evropského parlamentu přijaly legislativní návrh týkající se systému **Eurodac**, u kterého je dosažení dohody na dosah (*priorita společného prohlášení*),
- aby pokročily v práci na dosažení rychlé dohody o navrhovaných technických změnách, které jsou nezbytné pro zřízení **evropského systému pro cestovní informace a povolení**.

2. Posílení bezpečnosti prostřednictvím zlepšené správy vnějších hranic

Podmínkou bezpečnosti v oblasti volného pohybu bez kontrol na vnitřních hranicích je, silná ochrana vnějších hranic. Tento úkol mají všechny členské státy, které musejí zajistit správu svých vnějších hranic jak ve svém vlastním zájmu, tak ve společném zájmu všech, a to s pomocí **Evropské pohraniční a pobřežní stráže**. V reakci na závěry Evropské rady z června 2018¹⁶ navrhla Komise v září 2018, aby byly kapacity Evropské pohraniční a pobřežní stráže posíleny¹⁷. Díky návrhu dosáhne agentura nové operační úrovně, jelikož bude disponovat stálým sborem 10 000 příslušníků pohraniční stráže s výkonnými pravomocemi a vlastním vybavením, a to při plném respektování základních práv i svrchovanosti členských států.

Legislativní práce na tomto návrhu pokračují zdárně a jednání mezi spolunormotvůrci vstoupila do rozhodující fáze. Evropský parlament přijal mandát k vyjednávání dne 11. února 2019 a Rada obdržela svůj mandát dne 20. února 2019. Konala se dvě třístranná jednání, 27. února 2019 a 12. března 2019. Komise vítá a podporuje pokrok dosažený ohledně tohoto prioritního návrhu, který dokazuje odhodlanost všech orgánů návrh přijmout do voleb do Evropského parlamentu v roce 2019.

Za účelem posílení bezpečnosti prostřednictvím zlepšené správy vnějších hranic vyzývá Komise Evropský parlament a Radu:

- aby přijaly legislativní návrh na posílení **Evropské pohraniční a pobřežní stráže** během stávajícího funkčního období Evropského parlamentu (*iniciativa v souvislosti s projevem o stavu Unie 2018*).

3. Předcházení radikalizaci

Řešení problému teroristického obsahu online zůstává klíčovou výzvou v boji proti terorismu a v předcházení radikalizaci. Tento obsah sehrál určitou úlohu při většině útoků, ke kterým v posledních dvou letech došlo na evropské půdě, ať už jde o podněcování ke spáchání útoku, pokyny k jeho provedení či glorifikaci jeho fatálních následků. Ve snaze postavit se zřejmému

¹⁴ <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2018/12/14/european-council-conclusions-13-14-december-2018/>.

¹⁵ COM(2019) 126 final ze dne 6. března 2019.

¹⁶ <https://www.consilium.europa.eu/media/35936/28-euco-final-conclusions-en.pdf>.

¹⁷ COM(2018) 631 final ze dne 12. září 2018.

a bezprostřednímu nebezpečí, které takový obsah představuje, byl v souvislosti s projevem předsedy Junckera o stavu Unie v roce 2018 představen návrh¹⁸ nařízení o **teroristickém obsahu online**, jehož cílem je řešit jednoznačné a aktuální nebezpečí, které tento obsah představuje, a který stanoví právní rámec bránící zneužívání poskytovatelů hostingových služeb k šíření teroristického obsahu online. Je zásadní, aby budoucí pravidla plně zaručovala svobodu projevu a další základní práva a stanovila účinná opatření k co nejrychlejšímu odstranění teroristického obsahu online, jelikož případná škoda způsobená tímto obsahem se zvyšuje s každou další hodinou, kdy na internetu zůstává.

Zatímco Rada přijala mandát k vyjednávání v prosinci 2018, práce v Evropském parlamentu stále probíhají; doufejme, že Parlament bude moci mandát k vyjednávání přijmout v průběhu března 2019¹⁹. Vzhledem k tomu, že regulační rámec EU pro odstraňování teroristického obsahu online s jasnými pravidly a zárukami má zásadní význam, vyzývá Komise oba spolunormotvůrce, aby během stávajícího funkčního období Evropského parlamentu dosáhli dohody o navrhovaném právním aktu.

Současně Komise i nadále podporuje členské státy v úsilí o **předcházení radikalizaci**. Specializovaný mechanismus EU pro spolupráci, který sdružuje zástupce členských států, pomáhá zajistit, aby podpora na úrovni EU reagovala na potřeby členských států²⁰. K nejnovějším příkladům patří konference na téma „Města EU proti radikalizaci“, uspořádaná ve spolupráci s Výborem regionů dne 26. února 2019. Dne 13. března 2019 uspořádala Komise setkání odborníků s vnitrostátními tvůrci politik, jehož cílem bylo stanovit praktické kroky k další podpoře vězeňské a probační služby. Výsledky této práce budou zapracovány do příručky o rehabilitaci a reintegraci pachatelů teroristických trestných činů, navracejících se zahraničních teroristických bojovníků a osob, jež se radikalizovaly ve věznicích, kterou připravuje síť pro zvyšování povědomí o radikalizaci (viz rovněž oddíl IV.4 týkající se vnější činnosti).

V zájmu předcházení radikalizaci Komise vyzývá Evropský parlament:

- aby prioritně přijal mandát k vyjednávání o legislativním návrhu týkajícím se prevence šíření **teroristického obsahu online** tak, aby spolunormotvůrce mohli dosáhnout dohody o tomto právním aktu během stávajícího funkčního období Evropského parlamentu (*iniciativa v souvislosti s projevem o stavu Unie 2018*).

4. Zvýšení kybernetické bezpečnosti

Množství klasických kybernetických hrozeb pro systémy a údaje se stále zvyšuje, přičemž v roce 2018 došlo k nárůstu aktivit subjektů s nekalými úmysly zaměřujících se na různé cíle a různé oběti. Boj proti kyberkriminalitě a zvyšování kybernetické bezpečnosti proto zůstávají prioritou činnosti EU. EU dosáhla hmatatelného pokroku v posilování kybernetické

¹⁸ COM(2018) 640 final ze dne 12. září 2018.

¹⁹ Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů Evropského parlamentu hlasoval o svém stanovisku dne 4. března 2019. Výbor pro kulturu a vzdělávání Evropského parlamentu hlasoval o svém stanovisku dne 11. března 2019. Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci Evropského parlamentu hlasoval o svém stanovisku dne 21. března 2019.

²⁰ Potřeby členských států v oblasti předcházení radikalizaci byly poprvé určeny v rámci tzv. strategických směrů pro preventivní opatření EU na rok 2019. Strategické směry jsou dostupné na adrese: http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3626&news=1&mod_groups=1&month=08&year=2018.

bezpečnosti, když realizovala opatření stanovená ve společném sdělení ze září 2017²¹ nazvaném „Odolnost, odrazování a obrana: budování silné kybernetické bezpečnosti pro EU“.

Dne 12. března 2019 potvrdilo plenární zasedání Evropského parlamentu politickou dohodu o **aktu o kybernetické bezpečnosti**, jíž dosáhli spolunormotvůrci. Tento akt, který má vstoupit v platnost v květnu 2019, zvýší kapacity a připravenost členských států a podniků v oblasti kybernetické bezpečnosti. Stanoví rámec EU pro certifikaci kybernetické bezpečnosti produktů, systémů a služeb informačních a komunikačních technologií. Zlepší rovněž spolupráci a koordinaci mezi členskými státy a orgány, agenturami a institucemi EU, zejména přejmenovanou Agenturou EU pro kybernetickou bezpečnost.

Je však třeba dosáhnout dalšího pokroku, pokud jde o návrh Komise ze září 2018 týkající se **Evropského průmyslového, technologického a výzkumného centra kompetencí pro kybernetickou bezpečnost a sítě národních koordinačních center**²². Cílem tohoto návrhu je podpořit technologické a průmyslové kapacity pro kybernetickou bezpečnost a zvýšit konkurenceschopnost evropského odvětví kybernetické bezpečnosti. Dne 13. března 2019 přijaly Evropský parlament a Rada mandát k vyjednávání. První třístranné jednání se rovněž uskutečnilo dne 13. března 2019. Komise vyzývá spolunormotvůrce k rychlému dosažení dohody ohledně tohoto návrhu.

EU v reakci na požadavek Evropské rady²³, aby se pokračovalo v práci týkající se schopnosti reagovat prostřednictvím omezujících opatření EU na kybernetické útoky a odrazovat od jejich realizace, dosáhla významného pokroku v dalším zajišťování operativnosti **rámce pro společnou diplomatickou reakci EU na nepřátelské činnosti v kyberprostoru** („soubor nástrojů pro diplomacii v oblasti kybernetiky“). Dne 8. března 2019 předložily vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a Komise společný návrh nařízení Rady o omezujících opatřeních proti kybernetickým útokům, které ohrožují Unii nebo její členské státy. Komise a vysoká představitelka vyzývají k urychlenému přijetí tohoto návrhu v zájmu posílení odolnosti Unie vůči kybernetickým útokům.

V zájmu zvýšení kybernetické bezpečnosti vyzývají Komise a vysoká představitelka Radu:

- aby přijala nařízení Rady o **omezujících opatřeních proti kybernetickým útokům**, které ohrožují Unii nebo její členské státy.

5. Minimalizace manévrovacího prostoru teroristů

EU přijala další opatření, která mají teroristy a další pachatele trestné činnosti odstříhnout od prostředků k jejich činům, a ztížit jim tak přístup k prekurzorům výbušnin, financování jejich aktivit a možnost cestovat bez odhalení.

Evropský parlament a Rada dosáhly dne 14. února 2019 politické dohody ohledně navrhovaného nařízení o **omezeních týkajících se uvádění prekurzorů výbušnin na trh a jejich používání**²⁴. Nařízení po svém vstupu v platnost významně zlepší stávající právní rámec tím, že omezí přístup k nebezpečným prekurzorům výbušnin, které mohou být zneužity

²¹ JOIN(2017) 450 final ze dne 13. září 2017.

²² COM(2018) 630 final ze dne 12. září 2018.

²³ Viz závěry Evropské rady z června 2018 a října 2018.

²⁴ COM(2018) 209 final ze dne 17. dubna 2018.

k výrobě podomácku vyrobených bomb. Zaplní mezery v bezpečnosti pomocí opatření, jako je zákaz dalších chemikálií, povinné kontroly rejstříku trestů u osob, které žádají o licenci na nákup látek podléhajících omezení, a objasnění, že předpisy platné pro hospodářské subjekty se vztahují také na společnosti, které působí online.

Dále jako součást úsilí v boji proti financování terorismu dosáhli spolunormotvůrci dohody o návrhu směrnice týkající se **usnadnění používání finančních a dalších informací** k prevenci, odhalování, vyšetřování či stíhání závažných trestných činů²⁵. Jakmile bude směrnice formálně přijata a provedena, poskytne určeným donucovacím orgánům a úřadům pro vyhledávání majetku z trestné činnosti přímý přístup k informacím o bankovních účtech, které jsou evidovány ve vnitrostátních centralizovaných registrech bankovních účtů. Směrnice rovněž posílí spolupráci mezi vnitrostátními finančními zpravodajskými jednotkami a donucovacími orgány a usnadní přístup Evropolu k finančním informacím.

Na tomto základě bude Komise dále zvažovat spolupráci mezi finančními zpravodajskými jednotkami různých členských států, mimo jiné i v rámci příští zprávy o spolupráci mezi finančními zpravodajskými jednotkami, kterou předpokládá pátá směrnice o boji proti praní peněz²⁶. Komise dále – jak také vyžaduje pátá směrnice o boji proti praní peněz – posuzuje aspekty možného propojení vnitrostátních centralizovaných registrů bankovních účtů a systémů vyhledávání dat v EU. Komise rovněž analyzuje opatření pro konfiskace, které nejsou založeny na odsuzujícím rozsudku, prováděná v Unii. V neposlední řadě, a také v reakci na výzvu Evropského parlamentu²⁷, bude Komise i nadále posuzovat nezbytnost, technickou proveditelnost a přiměřenost dalších opatření pro sledování financování terorismu v EU.

Spolunormotvůrci v rámci svých snah o omezení padělání dokladů dospěli dne 19. února 2019 k předběžné dohodě o navrhovaném nařízení, které má posílit **zabezpečení průkazů totožnosti občanů Unie a povolení k pobytu**²⁸ tak, aby je pachatelé trestné činnosti a teroristé nemohli podvodně používat. Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci Evropského parlamentu tuto dohodu potvrdil dne 11. března 2019. Jakmile bude nařízení přijato, zavede minimální bezpečnostní prvky průkazů totožnosti včetně biometrických údajů (zobrazení obličeje a otisky dvou prstů) na bezkontaktním čipu. Zabezpečení vnitrostátních průkazů totožnosti a povolení k pobytu se tak výrazně zdokonalí, čímž se teroristům a dalším pachatelům trestné činnosti znesnadní zneužití či padělání těchto dokumentů ke vstupu na území EU nebo k pohybu po něm. Lépe zabezpečené doklady totožnosti přispějí k posílení správy vnějších hranic EU. Lépe zabezpečené a spolehlivější dokumenty zároveň občanům EU usnadní využívání jejich práva na volný pohyb.

²⁵ Spolunormotvůrci dosáhli politické dohody ohledně tohoto návrhu Komise dne 12. února 2019 (COM(2018) 213 final ze dne 17. dubna 2018). Poté byl návrh dne 20. února 2019 schválen Výborem stálých zástupců Rady a dne 26. února 2019 Výborem pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci Evropského parlamentu.

²⁶ V čl. 65 odst. 2 směrnice (EU) 2018/843 ze dne 19. června 2018 je stanoveno, že Komise do 1. června 2019 posoudí rámec spolupráce mezi finančními zpravodajskými jednotkami a třetími zeměmi a překážky a možnosti prohloubení spolupráce mezi finančními zpravodajskými jednotkami v Unii, včetně možnosti vytvoření mechanismu pro spolupráci a podporu.

²⁷ Zvláštní výbor Evropského parlamentu pro boj proti terorismu ve své závěrečné zprávě z prosince 2018 vyzval k vytvoření evropského systému sledování financování terorismu, který se bude zaměřovat na transakce uskutečněné jednotlivci s vazbami na terorismus a financování těchto osob v rámci jednotné oblasti pro platby v eurech.

²⁸ COM(2018) 212 final ze dne 17. dubna 2018.

Je však třeba dalšího pokroku, pokud jde o návrhy Komise z dubna 2018 týkající se **přístupu k elektronickým důkazům**, jelikož v současnosti více než polovina všech vyšetřování trestných činů zahrnuje přeshraniční žádost o přístup k elektronickým důkazům²⁹. Rada přijala mandát k vyjednávání o návrhu nařízení³⁰, které zlepší přeshraniční přístup k elektronickým důkazům při vyšetřování trestných činů, a o návrhu směrnice³¹, kterou se stanoví harmonizovaná pravidla pro jmenování právních zástupců za účelem shromažďování důkazů v trestním řízení. Evropský parlament však dosáhl u těchto návrhů od dubna 2018, kdy je Komise přijala, jen velmi malého pokroku. Vzhledem k tomu, že účinný přístup k elektronickým důkazům za účelem stíhání přeshraničních trestných činů, jako je terorismus nebo kyberkriminalita, má zásadní význam, vyzývá Komise Evropský parlament, aby svou práci na tomto návrhu urychlil.

Souběžně s tím pracuje Komise na **mezinárodních iniciativách týkajících se přístupu k elektronickým důkazům** v rámci probíhajících jednání o druhém dodatkovém protokolu k Budapešťské úmluvě Rady Evropy o kyberkriminalitě a jednání se Spojenými státy. Komise proto dne 5. února 2019 přijala doporučení³² týkající se mandátů k vyjednávání pro obě tyto mezinárodní iniciativy. Tyto návrhy mandátů v současné době projednává Rada, a to i v rámci zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci ve dnech 7.–8. března 2019. Komise vyzývá Radu, aby přijala rozhodnutí o zmocnění k účasti na jednáních o druhém dodatkovém protokolu k Budapešťské úmluvě Rady Evropy o kyberkriminalitě, jakož i rozhodnutí o zmocnění k zahájení jednání se Spojenými státy o přeshraničním přístupu k elektronickým důkazům. Urychlené pokračování v jednáních je důležité, aby se zlepšila mezinárodní spolupráce při sdílení elektronických důkazů, a současně byl zajištěn soulad s právem EU a povinnostmi členských států, které jsou jím vázány, a to i s ohledem na budoucí vývoj práva EU.

Za účelem minimalizace manévrovacího prostoru teroristů Komise vyzývá:

- **Evropský parlament**, aby bezodkladně přijal mandát k vyjednávání o legislativních návrzích, které se týkají **elektronických důkazů**, aby mohl neprodleně zahájit třístranná jednání s Radou (*priorita společného prohlášení*),
- **Radu**, aby přijala rozhodnutí o zmocnění k účasti na jednáních o **druhém dodatkovém protokolu k Budapešťské úmluvě Rady Evropy o kyberkriminalitě**, jakož i o zahájení jednání se **Spojenými státy** o přeshraničním přístupu k elektronickým důkazům.

III. BOJ PROTI DEZINFORMACÍM A OCHRANA VOLEB PŘED DALŠÍMI KYBERNETICKÝMI HROZBAMI

Subjekty působící z vnějšku i zevnitř mohou více než kdykoli předtím zasahovat do veřejných voleb a manipulovat s volbami a v souvislosti s nadcházejícími volbami do Evropského parlamentu by tento jev mohl ještě nabývat na intenzitě. Možné důsledky – narušení pozice nebo legitimacy demokratických institucí – představují vážnou, strategickou a zvěšující se

²⁹ U přibližně 85 % vyšetřovaných trestných činů jsou nezbytné elektronické důkazy a ve dvou třetinách těchto vyšetřování je třeba si vyžádat důkazy u poskytovatelů online služeb, kteří mají sídlo v jiné jurisdikci. Viz posouzení dopadů připojené k tomuto legislativnímu návrhu (SWD(2018) 118 final, 17. dubna 2018).

³⁰ COM(2018) 225 final ze dne 17. dubna 2018. Rada přijala mandát k vyjednávání o tomto návrhu nařízení na zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci dne 7. prosince 2018.

³¹ COM(2018) 226 final ze dne 17. dubna 2018. Rada přijala mandát k vyjednávání o tomto návrhu směrnice na zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci dne 8. března 2019.

³² COM(2019) 70 final ze dne 5. února 2019 a COM(2019) 71 final ze dne 5. února 2019.

hrozbu. Jsou klíčovou součástí bezpečnostních výzev, kterým EU v současné době čelí napříč hranicemi, a vyžadují společnou, přeshraniční reakci.

Volební kampaně před volbami do Evropského parlamentu budou naplno zahájeny v březnu. Před zasedáním Evropské rady ve dnech 21. a 22. března 2019 vyzývá Komise členské státy, aby posílily koordinaci a výměnu informací s cílem potírat dezinformace a ochránit volby před kybernetickými hrozbami. Členské státy by měly plně využívat nástroje a informační kanály, které EU poskytuje, zejména nově zřízený systém včasného varování³³. Vzhledem k obavám, že aktuální situace vzbuzuje, Komise navíc vyzývá internetové platformy, aby v zájmu lepšího zajištění integrity voleb do Evropského parlamentu v květnu 2019 urychlily své úsilí ve všech členských státech.

Komise a vysoká představitelka toto úsilí podporují a povzbuzují tím, že neustále podnikají kroky k potírání kybernetických hrozeb ve dvou vzájemně se doplňujících oblastech: potírání dezinformací a zvyšování odolnosti volebních procesů.

1. Podnikání kroků proti dezinformacím

Vedení rozsáhlých dezinformačních kampaní proti občanům, jež obsahují zavádějící nebo přímo nepravdivé informace, může být závažnou kybernetickou hrozbou a pro nadcházející evropské volby to představuje velký problém. Komise pečlivě sleduje provádění kroků, které oznámila ve svém **sdělení o boji proti dezinformacím na internetu z dubna 2018**³⁴.

Komise také pečlivě sleduje pokrok, jehož bylo učiněno v rámci **kodexu zásad boje proti dezinformacím**, podepsaného zástupci online platform, největších sociálních sítí, inzerentů a reklamního průmyslu v říjnu 2018 (viz níže). Komplexní posouzení kodexu provede Komise po skončení jeho počáteční 12měsíční doby uplatňování. Pokud by se dodržování a dopad kodexu zásad neosvědčily, může Komise navrhnout další opatření, a to včetně opatření legislativní povahy.

Na základě této práce a v reakci na výzvu chránit demokratické systémy Unie, kterou vydali vedoucí představitelé na zasedání Evropské rady v červnu 2018, předložily Komise a vysoká představitelka v prosinci 2018 **společný akční plán proti dezinformacím**³⁵. Akční plán zdůrazňuje, že podle **střediska EU pro hybridní hrozby** představují pro EU největší hrozbu dezinformační kampaně ze strany Ruské federace, které jsou v porovnání s jinými původci systematické, dobře finančně zajištěné a velkého rozsahu. S cílem řešit hrozbu, kterou dezinformace představují, počítá akční plán s navýšením finančních prostředků určených na boj proti dezinformacím, konkrétně pro **pracovní skupiny pro strategickou komunikaci** Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ), včetně pracovní skupiny East StratCom³⁶. Akční

³³ Systém včasného varování bude jako součást akčního plánu proti dezinformacím, který Komise a vysoká představitelka předložily v prosinci 2018 (viz níže), sloužit členským státům, orgánům EU a jejich partnerům jako centrum sdílení informací o aktuálních dezinformačních kampaních a umožní jim vzájemně koordinovat reakce. Systém bude využívat pouze informace z otevřených a neutajovaných zdrojů.

³⁴ COM(2018) 236 final ze dne 26. dubna 2018 a navazující zpráva o provádění COM(2018) 794 final ze dne 5. prosince 2018.

³⁵ JOIN(2018) 36 final ze dne 5. prosince 2018.

³⁶ Pracovní skupina East StratCom od svého zřízení v roce 2015 zkatalogizovala, zanalyzovala a zviditelnila téměř 5 000 příkladů dezinformací ze strany Ruské federace. Odhalila přitom řadu dezinformačních zpráv, zvyšovala povědomí o nástrojích, technikách a záměrech dezinformačních kampaní a upozorňovala na ně.

plán počítá rovněž s navýšením finančních prostředků určených na tuto problematiku a vyzývá k jejich dalšímu navýšení v příštích dvou letech.

Akční plán stanoví konkrétní opatření pro boj proti dezinformacím, včetně vytvoření **systému včasného varování**. Tento systém byl, mezi orgány a členskými státy EU zřízen v březnu 2019 s ohledem na volby do Evropského parlamentu a má usnadňovat sdílení údajů a posuzování dezinformačních kampaní a upozorňovat na dezinformační hrozby.

Akční plán rovněž předpokládá podrobné sledování provádění výše uvedeného kodexu zásad, který podepsaly online platformy. Dne 29. ledna 2019 Komise zveřejnila **zprávy, které předložili signatáři kodexu zásad** – společnosti Google, Facebook, Twitter, Mozilla a obchodní sdružení zastupující reklamní sektor. Komise sice uvítala dosažený pokrok, ale rovněž signatáře vyzvala, aby své úsilí v rámci příprav na volby do Evropského parlamentu v roce 2019 zvýšili³⁷.

Dne 28. února 2019 Komise zveřejnila **zprávy společností Facebook, Google a Twitter** poskytující přehled o pokroku, kterého dosáhly v lednu 2019 při plnění svých závazků v oblasti boje proti dezinformacím. Platformy v těchto zprávách neposkytly dostatek důkazů, že se ve všech členských státech včas zavádí nové politiky a nástroje disponující dostatečnými zdroji. Existuje zde rozhodně prostor pro zlepšení na straně všech signatářů³⁸. Konkrétně Komise tyto platformy vyzývá, aby do začátku kampaně k evropským volbám zajistily ve všech členských státech EU transparentnost politické reklamy, aby umožnily přiměřený přístup k údajům platform pro výzkumné účely a ověřování faktů a zajistily náležitou spolupráci mezi platformami a jednotlivými členskými státy prostřednictvím kontaktních míst v systému včasného varování.

Komise podá dne 20. března 2019 další zprávu o provádění výše uvedeného kodexu zásad.

2. Zvýšení odolnosti volebních procesů

Dne 12. září 2018 přijala Komise balíček opatření ke zvýšení odolnosti našich volebních systémů, určený členskými státy a evropským a vnitrostátním politickým stranám a nadacím. Balíček zahrnuje doporučení o sítích pro volební spolupráci, transparentnosti online, ochraně před kybernetickými bezpečnostními incidenty a boji proti dezinformačním kampaním, pokyny k uplatňování právních předpisů EU o ochraně údajů³⁹ a jeden pozměňovací návrh s cílem zpřísnit pravidla pro financování evropských politických stran.

Evropský parlament balíček ve svém usnesení přijatém dne 28. října 2018 uvítal. Rada se k balíčku příznivě vyjádřila ve svých závěrech ze dne 19. února 2019 o zajištění svobodných a spravedlivých voleb do Evropského parlamentu, jež vyjadřují společný závazek všech členských států ke koordinovanému evropskému přístupu k ochraně integrity nadcházejících evropských voleb. Rada pro spravedlnost a vnitřní věci jednala o současném stavu v této oblasti dne 7. března 2019.

Pozměňovací návrh nařízení o **statutu a financování evropských politických stran a nadací**⁴⁰ zavádí možnost uložit sankce za nezákonné používání osobních údajů v případě

³⁷ Podrobnější informace viz: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-746_cs.htm.

³⁸ Podrobnější informace viz: http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-19-1379_cs.htm.

³⁹ COM(2018) 638 final ze dne 12. září 2018.

⁴⁰ COM(2018) 636 final ze dne 12. září 2018.

úmyslného ovlivňování výsledků voleb do Evropského parlamentu. Plenární zasedání Evropského parlamentu v návaznosti na politickou dohodu⁴¹ z ledna 2019 schválilo znění tohoto pozměňovacího návrhu dne 12. března 2019. Znění návrhu má nabýt platnosti před volbami do Evropského parlamentu v roce 2019.

Doporučení o **sítích pro volební spolupráci, transparentnosti online, ochraně před kybernetickými bezpečnostními incidenty a boji proti dezinformačním kampaním v kontextu voleb do Evropského parlamentu**⁴² je určeno členským státům a vnitrostátním i evropským politickým stranám a nadacím a představuje konkrétní kroky pro příslušné aktéry v těchto oblastech. S cílem provést toto doporučení určily vnitrostátní sítě pro spolupráci při volbách kontaktní místa, která se zapojí do **evropské sítě pro volební spolupráci**. Jejím cílem je upozorňovat na hrozby, výměna osvědčených postupů mezi vnitrostátními sítěmi, diskuse o jednotných řešeních zjištěných problémů a podpora společných projektů a akce vnitrostátních sítí. Účastníci první schůzky sítě konané dne 21. ledna 2019 se shodli na tom, že pro zajištění integrity voleb je zásadní komplexní přístup, který musí zajistit zachování otevřené demokratické diskuse a rovných politických podmínek. Druhá schůzka evropské sítě pro volební spolupráci, která se konala dne 27. února 2019, se zaměřila na témata týkající se sledování a prosazování, která jsou relevantní v kontextu voleb, včetně ochrany údajů, regulace sdělovacích prostředků, prosazování práva, transparentnosti a sociálních médií a zapojení různých zúčastněných stran do činností sledování. Schůzka položila základy k tomu, aby se členové sítě mohli účastnit akce v oblasti kybernetické odolnosti, která se bude konat bezprostředně po další schůzce sítě, jež je naplánována na 5. dubna 2019.

Dne 19. února 2019 se konal **seminář na téma „Posílení kybernetické odolnosti voleb“** pořádaný společně Evropským parlamentem a Komisí. Jeho cílem bylo zvýšit bezpečnost a odolnost volebních systémů a volební infrastruktury proti neustále se vyvíjejícím kybernetickým hrozbám. Vnitrostátní orgány pro kybernetickou bezpečnost z členských států, Agentura Evropské unie pro bezpečnost sítí a informací a online platformy diskutovaly na semináři o opatřeních se zaměřením na naléhavé kroky relevantní pro zajištění integrity voleb do Evropského parlamentu v roce 2019.

Orgány EU a členské státy rovněž úzce spolupracují na dalších **osvětových činnostech**, jejichž cílem je ochrana integrity volebních procesů a zapojení subjektů ze soukromého a veřejného sektoru, včetně médií, online platform a občanské společnosti.

Za účelem řešení problému dezinformací a zajištění odolnosti volebních procesů vyzývá Komise a vysoká představitelka členské státy:

- aby urychleně a rozhodně provedly opatření **společného akčního plánu pro boj proti dezinformacím** z prosince 2018.

IV. PROVÁDĚNÍ DALŠÍCH PRIORIT V OBLASTI BEZPEČNOSTI

1. Provádění legislativních opatření v rámci bezpečnosti unie

Pro zajištění všech výhod vyplývajících z účinné a skutečné bezpečnostní unie má zásadní

⁴¹ Spolunormotvůrci dosáhli dne 16. ledna 2018 politické dohody, jež byla poté dne 25. ledna 2019 schválena Výborem stálých zástupců Rady a dne 29. ledna 2019 Výborem pro ústavní záležitosti Evropského parlamentu.

⁴² C(2018) 5949 final ze dne 12. září 2018.

význam úplné a správné provedení dohodnutých opatření. Komise aktivně podporuje členské státy, mimo jiné prostřednictvím financování a usnadňování výměny osvědčených postupů. V případě potřeby Komise rovněž plně využívá své pravomoci podle Smluv k prosazování práva EU, včetně případných řízení o nesplnění povinnosti.

Pokud jde o provádění **směrnice EU o jmenné evidenci cestujících**⁴³, zahájila Komise dne 19. července 2018 řízení o nesplnění povinnosti se 14 členskými státy, jež neoznámily přijetí vnitrostátních právních předpisů, kterými plně provádějí směrnici⁴⁴ – zásadní nástroj v boji proti terorismu a závažné trestné činnosti. Od té doby oznámilo plné provedení směrnice devět z těchto členských států⁴⁵. Členské státy, jež směrnici dosud ve vnitrostátním právu plně neprovedly, obdržely odůvodněná stanoviska (Španělsko dne 24. ledna 2019, Nizozemsko a Finsko dne 7. března 2019). Současně Komise i nadále podporuje všechny členské státy v jejich úsilí o dokončení vývoje systémů jmenné evidence cestujících, včetně usnadnění výměny informací a osvědčených postupů.

Lhůta pro provedení **směrnice o boji proti terorismu**⁴⁶ uplynula dne 8. září 2018. Komise dne 22. listopadu 2018 zahájila řízení o nesplnění povinnosti s 16 členskými státy, jež neoznámily přijetí vnitrostátních právních předpisů, kterými plně provádějí směrnici. Od té doby oznámilo plné provedení směrnice devět z těchto členských států⁴⁷. Komise vyzývá zbývajících 7 členských států, aby co nejdříve přijaly nezbytná opatření⁴⁸.

Lhůta pro provedení **směrnice o kontrole nabývání a držení zbraní**⁴⁹ uplynula dne 14. září 2018. Její úplné provedení dosud oznámilo 6 členských států⁵⁰ a 5 členských států oznámilo její částečné provedení⁵¹. 22 členských států⁵², včetně těch, které oznámily částečné provedení, obdrželo dne 22. listopadu 2018 výzvu Komise.

Pokud jde o provedení **směrnice o prosazování práva na ochranu údajů**⁵³ ve vnitrostátním právu, zahájila Komise dne 19. července 2018 řízení o nesplnění povinnosti s 19 členskými státy, jež neoznámily přijetí vnitrostátních právních předpisů zajišťujících plné provedení uvedené směrnice⁵⁴. V současnosti oznámilo plné provedení směrnice 17 členských států a 5

⁴³ Směrnice (EU) 2016/681 ze dne 27. dubna 2016.

⁴⁴ Bulharsko, Česko, Estonsko, Řecko, Španělsko, Francie, Kypr, Lucembursko, Nizozemsko, Rakousko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko a Finsko.

⁴⁵ Bulharsko, Estonsko, Řecko, Francie, Kypr, Lucembursko, Rakousko, Portugalsko a Rumunsko (stav k 11. březnu 2019).

⁴⁶ Směrnice (EU) 2017/541 ze dne 15. března 2017.

⁴⁷ Provedení směrnice oznámily Bulharsko, Česko, Německo, Estonsko, Španělsko, Francie, Chorvatsko, Itálie, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Nizozemsko, Rakousko, Portugalsko, Slovensko, Finsko a Švédsko (stav k 11. březnu 2019).

⁴⁸ Částečné provedení oznámily Belgie, Polsko, Rumunsko a Slovinsko. Řecko, Kypr a Lucembursko vůbec provedení neoznámily (stav k 11. březnu 2019).

⁴⁹ Směrnice (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017.

⁵⁰ Dánsko, Francie, Chorvatsko, Itálie, Malta a Rakousko (stav k 11. březnu 2019).

⁵¹ Česko, Estonsko, Litva, Portugalsko a Spojené království (stav k 11. březnu 2019).

⁵² Belgie, Bulharsko, Česko, Německo, Estonsko, Irsko, Řecko, Španělsko, Kypr, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Maďarsko, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko, Finsko, Švédsko a Spojené království (stav k 11. březnu 2019).

⁵³ Směrnice (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016.

⁵⁴ Belgie, Bulharsko, Česko, Estonsko, Řecko, Španělsko, Francie, Chorvatsko, Kypr, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Maďarsko, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko a Finsko. Komise přijímá odpovědi členských států, včetně oznámení o příslušných právních předpisech, a v současné době je analyzuje (stav k 11. březnu 2019).

členských států oznámilo její částečné provedení⁵⁵. Dosud bylo uzavřeno řízení proti 6 členským státům⁵⁶ a 9 členských států obdrželo dne 25. ledna 2019 odůvodněné stanovisko⁵⁷.

Očekává se, že Komise do 9. května 2019 předloží zprávu o konzistentnosti určování provozovatelů základních služeb. Na základě oznámení členských států bylo zjištěno, že **směrnice o bezpečnosti sítí a informačních systémů**⁵⁸ byla plně provedena v 25 členských státech a částečně provedena v jednom členském státě⁵⁹. V lednu 2019 Komise uzavřela řízení o nesplnění povinnosti z důvodu neoznámení proti šesti členským státům⁶⁰. Devět členských států⁶¹ je předmětem řízení o nesplnění povinnosti z důvodu neoznámení plného provedení směrnice. V rámci provádění směrnice o bezpečnosti sítí a informačních systémů ve vnitrostátním právu měly členské státy Komisi do 9. listopadu 2018 předložit informace o provozovatelích základních služeb určených na jejich území. Komise nyní informace předložené členskými státy⁶² posuzuje.

Komise dále posuzuje provedení **čtvrté směrnice o boji proti praní peněz**⁶³ ve vnitrostátním právu a zároveň ověřuje, zda členské státy tato pravidla provádějí. Komise zahájila řízení o nesplnění povinnosti se všemi 28 členskými státy, protože usoudila, že podle informací, které od členských států obdržela, neprovedly směrnici ve svém vnitrostátním právu v plném rozsahu⁶⁴. V případě potřeby bude Komise nadále využívat svých pravomocí, aby zajistila plné provádění směrnice.

Komise naléhavě vyzývá členské státy, aby přijaly nezbytná opatření k úplnému provedení následujících směrnic ve vnitrostátním právu a oznámily je Komisi:

- **směrnice EU o jmenné evidenci cestujících**, u níž dosud 3 členské státy neoznámily provedení ve vnitrostátním právu a 2 členské státy musí oznámení o provedení dokončit⁶⁵,

⁵⁵ Plné provedení oznámily Belgie, Německo, Estonsko, Irsko, Francie, Chorvatsko, Itálie, Litva, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Rakousko, Polsko, Rumunsko, Slovensko, Švédsko a Spojené království. Česko, Portugalsko, Finsko, Slovinsko a Nizozemsko oznámily částečné provedení. Dánsko dokončilo provedení (stav k 11. březnu 2019).

⁵⁶ Belgie, Francie, Chorvatsko, Litva, Lucembursko a Maďarsko (stav k 11. březnu 2019). Řecko, Kypr, Španělsko, Slovinsko, Portugalsko, Česká republika, Bulharsko, Lotyšsko a Nizozemsko (stav k 11. březnu 2019).

⁵⁸ Směrnice (EU) 2016/1148 ze dne 27. dubna 2016.

⁵⁹ Plné provedení oznámily Bulharsko, Česko, Dánsko, Německo, Řecko, Estonsko, Irsko, Španělsko, Francie, Chorvatsko, Itálie, Kypr, Lotyšsko, Litva, Malta, Nizozemsko, Rakousko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko, Finsko, Švédsko a Spojené království. Maďarsko oznámilo částečné provedení. Belgie a Lucembursko neoznámily Komisi žádné vnitrostátní prováděcí opatření (stav k 11. březnu 2019).

⁶⁰ Irsko, Španělsko, Francie, Chorvatsko, Nizozemsko a Portugalsko (stav k 11. březnu 2019).

⁶¹ Bulharsko, Belgie, Dánsko, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Maďarsko, Rakousko a Rumunsko (stav k 11. březnu 2019).

⁶² Bulharsko, Kypr, Kypr, Německo, Dánsko, Estonsko, Španělsko, Finsko, Francie, Chorvatsko, Irsko, Itálie, Litva, Malta, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Slovensko, Švédsko a Spojené království (stav k 11. březnu 2019).

⁶³ Směrnice (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015.

⁶⁴ Komise zahájila řízení o nesplnění povinnosti proti všem členským státům, jelikož jí neoznámily vnitrostátní právní předpisy, jimiž směrnici plně provádějí ve svém vnitrostátním právu. Na základě jejich posouzení totiž Komise dospěla k závěru, že některá ustanovení směrnice nebyla provedena.

⁶⁵ Provedení směrnice dosud neoznámily Španělsko, Nizozemsko a Finsko. Česko a Slovinsko oznámily částečné provedení směrnice ve vnitrostátním právu a dosud nedokončily oznámení o provedení (stav k 11. březnu 2019). Odkazy na oznámení o plném provedení zohledňují prohlášení členských států a není jimi dotčena kontrola provedení ve vnitrostátním právu ze strany útvarů Komise.

- **směrnice o bezpečnosti sítí a informačních systémů**, u níž dosud 2 členské státy neoznámily provedení ve vnitrostátním právu a 1 členský stát musí oznámení o provedení dokončit⁶⁶,
- **směrnice o boji proti terorismu**, u níž dosud 3 členské státy neoznámily provedení ve vnitrostátním právu a 4 členské státy musí oznámení o provedení dokončit⁶⁷,
- **směrnice o kontrole nabývání a držení zbraní**, u níž dosud 17 členských států neoznámilo provedení ve vnitrostátním právu a 5 členských států musí oznámení o provedení dokončit⁶⁸,
- **směrnice EU o prosazování práva v souvislosti s ochranou údajů**, u níž dosud 5 členských států neoznámilo provedení ve vnitrostátním právu a 5 členských států musí dokončit oznámení o provedení⁶⁹, a
- **čtvrtá směrnice o boji proti praní peněz**, u níž dosud 1 členský stát nedokončil oznámení o provedení⁷⁰.

2. Ochrana veřejného prostoru: doporučené osvědčené postupy

Komise v rámci praktické činnosti ke zvyšování ochrany a odolnosti proti terorismu nadále podporuje členské státy a jejich místní orgány při **ochraně veřejných prostor**. Činnost v této oblasti zahrnuje provádění akčního plánu z října 2017 na podporu ochrany veřejných prostor⁷¹ a zaměřuje se na vytváření a shromažďování pokynů a osvědčených postupů. Komise ve spolupráci s veřejnými orgány a soukromými provozovateli veřejných prostor v rámci tzv. fóra provozovatelů veřejných prostor⁷² určila osvědčené postupy pro několik opatření v zájmu posílení bezpečnosti, která mohou provádět všechny subjekty a orgány veřejné správy zapojené do ochrany veřejných prostor⁷³. Tyto postupy představují základní kroky pro

⁶⁶ Provedení směrnice dosud neoznámily Belgie a Lucembursko. Maďarsko oznámilo částečné provedení směrnice ve vnitrostátním právu a dosud nedokončilo oznámení o provedení (stav k 11. březnu 2019).

⁶⁷ Provedení směrnice dosud neoznámily Řecko, Kypr a Lucembursko. Belgie, Polsko, Rumunsko a Slovinsko oznámily částečné provedení směrnice a dosud nedokončily oznámení o provedení (stav k 11. březnu 2019).

⁶⁸ Provedení směrnice ve vnitrostátním právu dosud neoznámily Belgie, Bulharsko, Německo, Irsko, Řecko, Španělsko, Kypr, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Nizozemsko, Polsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko, Finsko a Švédsko. Česko, Estonsko, Litva, Portugalsko a Spojené království oznámily částečné provedení směrnice ve vnitrostátním právu a dosud nedokončily oznámení o provedení (stav k 11. březnu 2019). Odkazy na oznámení o plném provedení zohledňují prohlášení členských států a není jimi dotčena kontrola provedení ve vnitrostátním právu ze strany útvarů Komise.

⁶⁹ Provedení směrnice dosud neoznámily Bulharsko, Řecko, Španělsko, Kypr a Lotyšsko. Česko, Portugalsko, Nizozemsko, Finsko a Slovinsko oznámily částečné provedení směrnice ve vnitrostátním právu a dosud nedokončily oznámení o provedení (stav k 11. březnu 2019).

⁷⁰ Rumunsko dosud oznámilo pouze částečné provedení směrnice ve vnitrostátním právu a nedokončilo oznámení o provedení. Všechny zbývající členské státy oznámily plné provedení směrnice ve vnitrostátním právu. Podle posouzení Komise však stále existují ustanovení směrnice, jejichž provedení zřejmě není zcela dokončeno (stav k 11. březnu 2019).

⁷¹ COM(2017) 612 final ze dne 18. října 2017.

⁷² Fórum veřejných a soukromých provozovatelů veřejných prostor, které bylo zřízeno na podporu ochrany veřejných prostor v rámci akčního plánu z října 2017, sdružuje tvůrce politik z členských států a subjekty z různých odvětví, jako jsou hromadné akce a zábava, pohostinství, nákupní centra, sportovní a kulturní zařízení nebo dopravní uzly.

⁷³ Více podrobností o osvědčených postupech obsahuje pracovní dokument útvarů Komise „Osvědčené postupy na podporu ochrany veřejných prostor“ (SWD(2019) 140 ze dne 20. března 2019).

směřování budoucích činností ve všech odvětvích, která jsou důležitá pro ochranu veřejných prostor, (viz rámeček níže).

Osvědčené postupy pro veřejné orgány a soukromé subjekty k posílení bezpečnosti veřejných prostor

Posouzení a plánování

- Zavést a provádět posouzení zranitelnosti s cílem identifikovat místa potenciálně zranitelná útoky z vnějšku i zevnitř.
- Vytvořit a provádět bezpečnostní plán pro zařízení nebo akci (včetně přípravných a nouzových opatření a opatření na obnovu), který stanoví bezpečnostní opatření vhodná pro prostředí daného zařízení nebo dané akce. Bezpečnostní opatření musí být účinná, diskrétní, přiměřená a přizpůsobená s ohledem na konkrétní fungování různých prostředí.
- Jmenovat a vyškolit osobu odpovědnou za koordinaci a provádění bezpečnostních opatření obsažených v bezpečnostním plánu.
- Vytvořit a provádět krizový plán.

Osvěta a odborná příprava

- Zahájit osvětové kampaně, jejichž cílem je zvýšit povědomí veřejnosti o potřebě oznamovat podezřelé chování a o tom, jak reagovat v případě útoku, který naruší bezpečnost zařízení nebo akce.
- Vypracovat a provádět interní program bezpečnostní osvěty pro všechny zaměstnance.
- Vypracovat a provádět interní program osvěty o vnitřních hrozbách, který pomůže chránit zařízení nebo akce před různými druhy vnitřních hrozeb, jako je sabotáž, vykradení nebo teroristický útok.
- Vypracovat základní programy bezpečnostního výcviku pro všechny pracovníky a pořádat zvláštní školení v oblasti bezpečnosti, která přispějí k rozvoji kultury bezpečnosti v podniku. Vyvíjet činnosti, které motivují zaměstnance k používání řádných bezpečnostních postupů a k trvale vysoké pozornosti vůči otázkám bezpečnosti.
- Provádět pravidelná bezpečnostní cvičení, která pomohou zjistit úroveň připravenosti, pokud jde o odvrácení útoku a reakci na něj.

Fyzická ochrana

- Posuzovat problematiku bezpečnosti a fyzické ochrany již od fáze plánování nového zařízení nebo akce.
- Posoudit nezbytné kontroly vstupu a zábrany a zároveň zamezit vzniku nových zranitelných míst. Kontroly vstupu a zábrany by neměly přesouvat rizika a vytvářet nové cíle.
- Posoudit nejvhodnější technologie pro detekci výbušnin, palných zbraní, bodných a sečných zbraní, jakož i chemických, biologických, radiologických a jaderných činitelů.

Spolupráce

- Jmenovat kontaktní osoby a vyjasnit příslušné úlohy a odpovědnost v rámci spolupráce veřejného a soukromého sektoru v bezpečnostních záležitostech (např. mezi provozovateli, soukromými bezpečnostními subjekty a donucovacími orgány) a v zájmu lepší pravidelné komunikace a spolupráce.
- Zavést důvěryhodnou a včasnou komunikaci a spolupráci, která umožňuje výměnu informací o specifických rizicích a hrozbách mezi příslušnými veřejnými orgány, místními donucovacími orgány a soukromým sektorem.
- Koordinovat práci na ochraně veřejných prostor na místní, regionální a celostátní úrovni a zapojit se do komunikace a výměn osvědčených postupů na všech úrovních, a to i na úrovni EU.

- Orgány veřejné správy by rovněž měly spolu s provozovateli vypracovat a zpřístupnit praktická doporučení a poradenské materiály pro odhalování a zmírňování bezpečnostních hrozeb a reakci na tyto hrozby.

3. Zranitelná místa digitální infrastruktury

Digitální odolnost má zásadní význam pro ochranu aktivit vlád v širším pojetí, průmyslového výzkumu, duševního vlastnictví, podnikatelských plánů, našich voleb, demokratických institucí a také osobních údajů každého občana. Jednou ze zásadních otázek kybernetické bezpečnosti, která ve veřejné diskusi po celé EU vyvolává širokou pozornost, jsou sítě páté generace (5G). Na nedávném neformálním zasedání Rady ministrů konaném v Bukurešti dne 1. března 2019 vyjádřili ministři podporu koordinovanému evropskému přístupu k posílení digitální odolnosti v EU, pokud jde o sítě 5G. Infrastruktura sítí 5G je důležitým základem digitální ekonomiky. Technologie 5G je s výjimkou spotřebitelských služeb již navržena a očekává se, že bude poskytovat klíčové služby vertikálním odvětvím, jako je mobilita, energetika a zdravotnictví. Standardy sítí 5G jsou globální a zařízení a přístroje pro tyto sítě bude nabízet mnoho globálních dodavatelů.

Spuštění sítí 5G v příštích letech přinese skokovou změnu oproti dřívějším sítím. Uchovávání dat v cloudu umožní připojit miliardy zařízení internetu věcí a podpoří nové inovace v oblasti umělé inteligence, čímž otevře příležitosti pro občany i podniky. Kybernetická bezpečnost je proto obzvláště důležitá, jelikož by mohlo docházet ke zneužití zranitelných míst, a tím k velmi závažným škodám. Vzhledem k tomu, že internet je bez hranic, mohlo by mít narušení bezpečnosti v jednom členském státě dopad i na řadu dalších.

Je zapotřebí společný přístup EU k bezpečnosti sítí 5G, aby bylo možné zajistit ochranu před případnými závažnými bezpečnostními důsledky pro kritickou digitální infrastrukturu. Za tímto účelem vydá Komise po zasedání Evropské rady ve dnech 21. a 22. března 2019 doporučení týkající se společného přístupu EU k otázce bezpečnosti sítí 5G. Tento přístup by měl vycházet z koordinovaných opatření EU v oblasti posouzení rizik a řízení rizik, z účinného rámce pro spolupráci a výměnu informací a ze společné informovanosti EU o situaci týkající se kritických komunikačních sítí. Diskuse o možných opatřeních by měla zahrnovat zavedení kvantových technologií za účelem zabezpečení sítí a ochrany uchovávaných údajů⁷⁴.

Dne 12. března 2019 přijal Evropský parlament usnesení o bezpečnostních hrozbách souvisejících se zvyšující se technologickou přítomností Číny v EU a o případných opatřeních na úrovni EU za účelem jejich omezení.

4. Vnější činnost

Zdárně pokračují jednání mezi EU a Kanadou o **revidované dohodě o jmenné evidenci cestujících**. Pozitivní impuls by mohl těmto jednáním poskytnout nadcházející summit EU-Kanada, který se bude konat ve dnech 11.–12. dubna 2019 v Montrealu.

Komise spolupracuje s orgány Spojených států na přípravě nadcházejícího společného hodnocení **dohody mezi EU a USA o jmenné evidenci cestujících**⁷⁵ v souladu s ustanoveními dohody. Probíhá již pátý společný přezkum **dohody mezi EU a USA**

⁷⁴ Viz také sdělení „Evropská iniciativa v oblasti cloud computingu – vybudování konkurenceschopné evropské ekonomiky založené na datech a znalostech“ (COM (2016) 178 final ze dne 19. dubna 2016).

⁷⁵ Úř. věst. L 215, 11.8.2012, s. 5.

o programu sledování financování terorismu⁷⁶. Týká se ustanovení dohody o zárukách, kontrolách a vzájemnosti a poslouží také k posouzení hodnoty programu jako nástroje pro boj proti terorismu jak pro EU, tak pro Spojené státy.

Pokračující vývoj situace v Sýrii vynesl do popředí diskusi o problematice **zahraničních teroristických bojovníků**, kteří v současnosti pobývají v oblastech konfliktů nebo jsou tam zadržováni. EU může poskytnout členským státům podporu, pokud o ni požádají, zejména při výměně informací a vyšetřování trestných činů (především pokud probíhají ve spolupráci s mezinárodními partnery či prostřednictvím Europolu), jakož i pomocí odborných znalostí a osvědčených postupů pro rehabilitaci a reintegraci vypracovaných v rámci sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci. EU může rovněž poskytovat podporu v oblasti budování kapacit třetím zemím, které jsou obzvláště postiženy problémem navracejících se zahraničních teroristických bojovníků. Rozhodnutí o repatriaci zahraničních teroristických bojovníků a jejich rodin z oblastí konfliktů musí přijmout dotčené členské státy.

EU a Egypt spolupředsedaly plenárnímu zasedání východoafrické skupiny **Globálního fóra pro boj proti terorismu**, které se konalo v Nairobi dne 20. února 2019. Zasedání se účastnil vysoký podíl zástupců soudních a policejních složek ze Somálska, Keni, Súdánu, Ugandy, Džibutska, Etiopie, Jemenu a Tanzanie.

V. ZÁVĚR

EU dosáhla ve společném úsilí o vytvoření účinné a skutečné bezpečnostní unie značného pokroku vzhledem k tomu, že Evropský parlament a Rada v posledních týdnech a měsících přijaly řadu prioritních legislativních iniciativ. Před volbami do Evropského parlamentu v květnu 2019 je však zapotřebí dalšího úsilí, které se zaměří na naléhavé bezpečnostní požadavky. Komise zejména vyzývá spolunormotvůrce k zahájení jednání o navrhovaných pravidlech pro odstraňování teroristického obsahu online, jakmile Evropský parlament přijme svůj mandát k vyjednávání, aby dosáhli dohody ještě během stávajícího funkčního období Evropského parlamentu. Návrh na posílení Evropské pohraniční a pobřežní stráže již prochází fází třístranných jednání, což svědčí o tom, že všechny orgány jsou odhodlány tento návrh přijmout do voleb do Evropského parlamentu. Komise rovněž vyzývá členské státy, aby provedly veškerá opatření dohodnutá v rámci bezpečnostní unie, aby byla zajištěna jejich plná účinnost v zájmu bezpečnosti všech občanů.

Navíc vzhledem k časovému tlaku na to, aby byla připravenost Unie zajištěna ještě před tím, než se evropští voliči vydají v květnu 2019 k volbám, vyzývá Komise všechny zúčastněné strany, aby znásobily úsilí o zvýšení odolnosti volebních procesů v zájmu potírání dezinformací. Před zasedáním Evropské rady ve dnech 21. a 22. března 2019 musí členské státy posílit koordinaci a výměnu informací při potírání dezinformací a chránit volby před dalšími kybernetickými hrozbami. Měly by proto plně využít nástroje, které k tomuto účelu EU poskytuje. Současně musí online platformy v zájmu zajištění integrity voleb do Evropského parlamentu v květnu 2019 urychlit své úsilí ve všech členských státech. Komise bude tuto činnost v následujících týdnech a měsících nadále podporovat tak, aby ochránila integritu voleb do Evropského parlamentu.

⁷⁶ Úř. věst. L 195, 27.7.2010, s. 5.